

[Harald Nielsen.]

Et andet forhold, som jeg må gøre nogle bemærkninger om, og som også er omtalt i betænkningen, vedrører tanken om et teaterakademi. Efter en længere redegørelse for drøftelserne om teateruddannelsen, herunder også et eventuelt teaterakademi, hedder det ordret:

„Udvalget finder det herefter af afgørende betydning, at etablering af en systematisk teateruddannelse inden for lovens rammer søges gennemført snarest muligt.“

Jeg har med nogen forundring set, at denne udtalelse fra udvalget er udlagt derhen, at hele udvalget hermed har givet tilslutning til oprettelsen af et teaterakademi. Det er i hvert fald ikke tilfældet for venstres vedkommende. Vi har netop ønsket denne formulering af udvalgets konklusion for at kunne stå fuldkommen frit over for spørgsmålet om, hvorledes en bedre teateruddannelse kan gennemføres og som før nævnt ikke bare for kunstnerne, men også for det tekniske personel. Vi føler os ikke på forhånd overbevist om, at der foreligger nogen nødvendighed for et teaterakademi, hvilket formentlig vil sige en slags højere læreanstalt på teaterkunstens område. En samordning og en forbedring af uddannelsen kan formodentlig også ske på anden måde og på det bestående grundlag, og det vil jo formodentlig også blive mindre bekosteligt, end hvis vi skal oprette et nyt stort institut. Der er jo ikke tale om et institut, hvor der skal drives forskning; forskningen i teatrets kunst, og hvad dermed sammenhører, kan vel som hidtil foregå ved universiteterne.

Jeg mener også, at når vi skal overveje en nyordning og det økonomiske grundlag herfor, bør vi tænke på, at radiofonien måske bør bidrage, da den i stigende grad bliver storforbruger af dramatisk kunst og trækker stærkt på de kunstnere, der uddannes med teateroptræden for øje.

Som sagt, vi vil gerne fra venstres side medvirke til en forbedret uddannelse også på teaterkunstens område, men vi har ikke på forhånd ønsket at give tilslutning til, at det absolut skal antage form af tilvejebringelsen af en ny højere læreanstalt, et teaterakademi. Det vil jeg gerne have understreget ved denne lejlighed.

Ved første behandling af lovforslaget

fremførte vi fra vor side vort gamle krav om ophævelse af bevillingssystemet og indførelse af fri teaternæring. Som det fremgår af udvalgsbetænkningen, har den højtærede kulturminister ikke stillet sig helt afvisende over for denne tanke, men har ønsket, at man først tog endelig stilling hertil, når teaterloven kom til revision, og det vil altså sige, når vi har indhøstet erfaringer med den nye lov, erfaringer, som også kan være nyttige for os i henseende til at tage stilling til bevillingssystemets ophævelse. Det synspunkt har vi bøjet os for, selv om vi i og for sig ikke er i tvivl om, at også under fri næring vil lovens støttebestemmelser kunne gennemføres lige så godt, måske endog smidigere og bedre, end når bevillingssystemet bevares, men det vil vi til sin tid kunne komme til at drøfte nærmere på baggrund af de erfaringer, vi indhøster med loven.

Det glædede mig i øvrigt, at ministeren var så relativt forstående over for tanken om eventuel indførelse af fri teaternæring. Men jeg minder om, at det samme ønske har vi, når det gælder biografteatrene. At den højtærede minister her vil stille sig lige så forstående, er jeg ikke så ganske sikker på, men det vil jo vise sig, når biografloven, som det nu er bebudet, kommer til en virkelig revision. Det, vi har at gøre med i dag, er jo kun de ændringer i biografloven, der er en konsekvens af teaterloven.

Vi havde også gerne set, at det kgl. teater var blevet indføjet i teaterloven, idet vi finder, at det ville være hensigtsmæssigt at have det hele samlet i én lov; men vi har jo fået besked om, at også det kgl. teaters forhold skal tages op til drøftelse med en nyordning for øje, og så får vi jo lejlighed til at vende tilbage også til dette spørgsmål.

Ved første behandling af teaterlovsforslaget udtalte jeg nogen betænkelighed ved, at det syntes så svært at overskue, hvad de økonomiske konsekvenser af loven måtte blive også her er spørgsmålet jo ikke blot, hvad vi kan ønske at yde, men i høj grad også, hvad vi har råd til at ofre, når vi også skal have penge til at tilgodese mange andre formål.

Vi har nu i udvalget fået en del oplysninger frem. For landsdelsscenerne ligger det så temmelig klart, da staten skal yde halvdelen af driftsunderskuddet og kommunen